

Na Ukrajinu se nyní pohlíží jako na transformující se postsovětský stát, ovládaný nestabilitou, korupcí, s pozůstatky komunistické ideologie. Po prezidentských volbách na sklonku roku 2004 se k Ukrajině začalo vzhlížet s nadějemi. Stránky nejvýznamnějších světových deníků nikdy nebyly tolik plné zpráv o ukrajinských událostech, jako tomu bylo na podzim a v zimě roku 2004 a 2005. S napětím se očekávaly parlamentní volby z března 2006, jejich výsledek ale vedl ke zklamání. „Oranžová euforie“ z podzimu 2004 pomalu, ale jistě vyprchává. Ani těmto novodobým demokratickým silám, vzešlým z Majdanu nezávislosti, se nepodařilo sjednotit dosud v mnoha ohledech rozdrobenou Ukrajinu. O totéž se pokoušelo Lidové hnutí Ukrajiny v samotných počátcích nezávislé ukrajinské existence. Jak bylo naznačeno již v úvodu této práce, Lidové hnutí Ukrajiny bylo a je záležitostí spíše než celého ukrajinského státu jen západní části země. Přesto se žádnému jinému politickému uskupení na Ukrajině nikdy nepodařilo dosáhnout většího významu a masovějšího charakteru, než jako tomu bylo v případě Ruchu.

Na začátku této práce byly popsány vnitropolitické poměry v Ukrajinské SSR vedoucí ke vzniku Lidového hnutí Ukrajiny. Ačkoli k rozpadu Sovětského svazu podle mnohých odborníků došlo hlavně z ekonomických důvodů, nelze pomíjet roli antikomunistických hnutí, jako bylo právě Lidové hnutí Ukrajiny. Vzorem pro něj se stala polská Solidarita a litevský Sajudis. Obdobou takových hnutí bylo do určité míry rovněž Občanské fórum v České republice či Maďarské demokratické fórum, i když politické poměry v Sovětském svazu a poměry ve Střední Evropě byly diametrálně odlišné.

Lidové hnutí Ukrajiny se často označuje jako nacionalistické a kvůli svému úspěchu v západní části země často se také označuje jako banderovské. Během více než desetiletého působení na politické scéně se Lidové hnutí stačilo proměnit ze společenského hnutí v politickou stranu a rovněž se za tu dobu stačilo rozštěpit na několik dílčích stran. Část původního Lidového hnutí nyní existuje jako součást bloku Viktora Juščenka Naše Ukrajina, a dnes tedy není jisté, zda voliči odevzdávají své hlasy Lidovému hnutí jako straně, či celému bloku, jehož je Ruch součástí.

Faktory vedoucí k poklesu úspěchu Lidového hnutí Ukrajiny již byly popsány výše. Kromě vnitrostranických rozporů byl tento jev podmíněn i celkovým uspořádáním politického a zvláště stranického systému na Ukrajině. Během sledovaného období

došlo také ke změnám v samotné ukrajinské společnosti. Místo snahy pokračovat v demokratizaci a konsolidaci ukrajinského národa a státu ukrajinští voliči dají na konkrétní osobnost kandidáta a ovlivnění reklamou odevzdávají ve volbách své hlasy zejména podnikatelům. Jak ukazují výsledky posledních parlamentních voleb z března 2006, spisovatelé, kulturní činitelé a další představitelé inteligence byli vystřídáni podnikateli, sportovci či jinak mediálně známými osobnostmi.

V této práci jsem se snažila přiblížit roli Lidového hnutí ve vnitropolitickém vývoji Ukrajiny. Takováto analýza jeho vývoje sama o sobě žádnou změnu uvnitř ukrajinské společnosti samozřejmě nepřinese. Snad ale připomene a podtrhne skutečnost, že i na Ukrajině kromě komunistů a oligarchických klanů existovala a existuje antikomunistická demokratická organizace – Lidové hnutí Ukrajiny, jehož odkazu je tato práce věnována.